

Slovenske kulturne akcije

Leto XXII, 9

EL VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA

September 1975

za naš čas

prometej

Med pojavi, ki oblikujejo sedanjost človeško družbo, je zlasti porabniška miselnost, ki vidi v civilizaciji predvsem tehnični, industrijski in materialni napredek in ceni vse tisto, kar človeku prinaša udobnost, denar in blagostanje. Zaradi obilja materialnih dobrin pozablja na duhovne vrednote.

Odsev te miselnosti se kaže tudi v odnosu do jezika in narodnosti. Mnogi se namreč ravna po geslu »kjer se ti dobro godi, tam je tvoja domovina«. Še huje je, da nekateri zagovarjajo brezbržnost do narodnosti in jezika iz ideoloških razlogov in v imenu nekega namišljenega ali zaresnega svetovljanstva. Pri tem se v nasprotju z dejstvi sklicujejo na že zdavnaj ovržene argumente, kot so npr. naša majhnost in neuporabnost našega jezika in podobno. Že Dante Alighieri je zapisal, da »samo duševne reči podcenjujejo svoj jezik«.

Nedvomno sam jezik še ne zadostuje za razlago vsega, kar imenujemo narod. Jezik je resda najprej neprecenljivo sredstvo, ki nam omogoča, da se sporazumevamo z ljudmi okoli sebe in da jim sporočamo to, kar mislimo, čutimo in želimo. Vendar jezik ni zgolj sredstvo sporazumevanja, ampak je predvsem izraz našega duhovnega življenja. Materin jezik nam odkriva svet v nas samih in zunaj nas, je torej sestavni del našega bitja, naše osebnosti in zato nam je drag in ljub. V nobenem tujem jeziku se človek ne more celostno razviti, noben jezik ne more človeku predstaviti tiste lepote, ki mu jo odkriva le materin jezik. Človek, ki zavrže svoj materin jezik, ne bo nikdar uspel razviti svoje osebnosti, kulture in samobitnosti.

- j a m

v katoliškem glasu
gorica-trst, 3. julija 1975

Veličastne so te sive skale,
ko da nanje je moj molk pribit.

V verige, Zevs, si gležnje mi dal,
rokam si vzel prostost.
In orle svoje si sem poslal,
da trgajo mi iz bokov meso.

Zdaj rastem iz skale, iz žive skale,
svoboda je v zvezanih rokah,
življenje v razmesarjenih bokih.
Z oblaki zastrl si svoje obličje,
naj žge, naj žge me tema.
In s strelami rad, mogočnik, izgnal bi
iz mene ponos.

Le kamen bo kričal poslej,
beseda potaplja se v rojstva skrivnost,
v ponosu kamenijo mi usta.
Razbij vrhove, če imaš moči,
razženi sklade in pod skalami
pokoplji brez sledu moje telo.

Kakor obraz teh sivih skal,
ki sem nanje prikovan,
je veličasten moj duh.

ivan hribovšek

PRED TRIDESETIMI LETI – maja 1945 – so angleški zavezniki s perfidnim zagotovilom, da ga peljejo v Italijo, izročili na Podroščici pod Karavankami s tisoči drugih komunističnim zmagovalcem tudi pesnika **IVANA HRIBOVŠKA** – domobranca. Partizanski svinec mu je nekaj dni kasneje za večno razbil mlade sanje. Njegov grob je na Slovenskem. Nihče ne ve, kje. Slovenska poezija petdesetih let je zgubila z njim enega najbolj kipečih cvetov. Z Balantičem vred se zanesljivo uvršča v dognano izraznost poznega slovenskega ekspresionizma, ki sta ga vojna in revolucija tako kruto zasuli. Pesnikove kosti trohne kdovekje. Njegov pesniški ogenj pa žlahtni slovenskega ustvarjalnega duha v svobodi. Njegov spomin častimo ob tridesetletnici nasilne smrti. Njegovo živo pesem pa nosimo med tistimi najdražjimi zdomskimi zakladi, ki so neusahnjen kapital naše duhovne moči.

odšel je vuk rupnik

na vigilijo Velikega šmarna. V boljši svet. Slovensko zdomstvo, ki je maja 1945 ubralo pot v svobodo skozi ljubeljski ogenj, je z njim izgubilo za škofom Rožmanom najmarkantnejšo osebnost. To je Vuk Rupnik zanesljivo bil. Kot iskren vojak in velik rodoljub. Medvojni dogodki so ga potisnili na odgovorno mesto v sam vrh slovenske domobranske vojske – njegov legendarni bataljon je držal v šahu internacionalni komunistični pritisk, dokler ga ni naivni Zapad proti večinski volji Slovencev maja 1945 ustoličil tudi v Ljubljani. Vuk Rupnik je v tistih prvih majskih dneh s poslednjo bitko že onstran Ljubelja ob Dravi – angleški zmagovalci so flegmatično gledali ta boj z daljnogledi z drugega brega – odprl tisočim slovenskih beguncev pot v Vetrinj in pozneje v svobodni svet. Njemu gre zasluga, da je po laškem zlomu septembra 1943 rešil dolenske protikomunistične oborožene sile pred skupnim partizansko-italijanskim navalom, ko jih je potegnil čez Krko na Zameško; ta tvegani, a vojaško dognani umik je omogočil ustanovitev Slovenskega domobranstva: brez njega bi ga ne bilo. S svojimi domobranci je šel na tragično pot krvave vrnitve pri Pliberku: da ga niso z drugimi odgnali na mučenje v Teharje, je zasluga angleškega oficirja, ki ga je tik pred postajo v Pliberku proti njegovi volji rešil.

V Argentino je Vuk Rupnik prišel kot tisoči drugih slovenskih beguncev v začetku 1948 – brez vsega. Ni se potegnil v zatišje, kot bi bil kdo drugi na njegovem mestu storil. Aktivno se je marveč uvrstil v slovensko ideološko

zdomstvo. Njegova tehtna in moška beseda je bila zaželenjena. Njegova značajnost in osebna ljubeznivost sta osvojili vse in vsakega. V njem smo zrlí moža, ki nam je z lastnim junaštvom, s prezirom smrti, ko je šlo za svobodo bližnjega, v veliki meri rešil življenje in omogočil pot v svobodo. Tudi zato je bila njegova prisotnost povsod, kjer se zdomski Slovenci zbiramo, prijetna in topla pozdravljena.

Že brž po rojstvu Slovenske kulturne akcije se je Vuk Rupnik s soprogo pridružil tistim njenim prijateljem, ki so nam s svojimi obiski na kulturnih večerih, na koncertih, na gledaliških predstavah, na likovnih razstavah, z naročništvom na naše publikacije dajali pogum za vztrajanje na težavni poti kulturnega delavca v zdomstvu in pozdravljali ter zagovarjali naša prizadevanja. Na mnogih kulturnih večerih je aktivno posegel v pogovor o predmetu, ki smo ga obravnavali. Takšni posegi so bili vedno tehtni, domišljeni in konstruktivni. Pri publikaciji Zgodovinskega atlasa Slovenije, ki ga je pred leti založila in izdala Kulturna akcija, je aktivno sodeloval s svojo soprogo v heraldičnem delu.

Slovensko zdomstvo je s smrtjo Vuka Rupnika, ki se je poslovil v polnih moških letih, zatel krut udarec. Še živi slovenski domobranci smo z njim izgubili svojega resničnega vzornika in junaka. Slovenska kulturna akcija bo pogrešala iskrenega in zvestega prijatelja. Ne dvomimo, da mu je Bog bogat plačnik za vse veliko dobro, ki ga je storil slovenskim rojakom doma in v svetu. Naše sočutje njegovi soprogi, gospe Zinki, in sorodnikom.

n j

hay un año

france papež

tisto leto

*Hay un año que no puede entrar en el silencio, ..
amargamente
siempre está allí
con sus tormentos de primavera
en nuestra conciencia de mayo y junio
del cuarenta y cinco.*

*Hay algo que no cambia –
los signos en las piedras,
los números en la música,
las huellas de sangre
en la primavera de ese año.
Dijeron que la guerra terminó,
pero no,
los ángeles de la destrucción no desaparecieron
mucha gente fue exterminada,
digo – gente joven, muchachos, soldados,
después que ya todo había terminado.
Por eso, justamente, no pienso «terminó el pasado»
o «tenemos por delante el futuro»
y si me acerco a la piedra,
o me adentro en el bosque,
el mundo y la vida son una sola cosa –
hay lugares de desafecto,
espacios oscuros,
momentos que no pueden ingresar en la paz.
No creo en los enigmas, pero hay hechos*

*[incomprensibles,
o comprensibles sólo por la palabra poética
[fundamental,
o por la oración,
en la que resulta verosímil
que Tlaloc haya dejado suceder eso.*

*Las huellas de sangre
descubiertas en nuestras flores
–ese año florecieron los manzanos
pero no llegó el verano,
nunca llegó el otoño triste,
sino la primavera quedó
y se clavó en la memoria
con sus tormentos y muerte–
bien: el amor no es descanso, sino tormento
pero ese año,
esa primavera no pudieron madurar
en el dulce silencio del otoño.*

*Tisto leto, ki ga ni moč zasuti v molk,
neznansko grenko
tam je za zmer
s svojo pomladno muko
v živem spominu na maj in junij
petinštiridesetega.*

*Tisto vse, kar se ne menja –
na kamnih znamenja,
in v muziki številka,
sledí krvi
v pomladi tisto leto.
Pravili so: vojna je proč;
pa ne,
angeli pokončevalci niso odšli,
množica mož pobitih,
pravim – mladih mož, mladcev, vojščakov,
takrat, že po koncu.
Zatorej: res ne mislim »prejšnje je mimo«
ali »bodočnost je naša«,
ker če se nad kamen sklonim,
če potonem v gozd,
sta svet in življenje eno –
ves ta brezčutni kraj,
temačni prostor,
trenutja brez miru.
Kdo bi verjel v skrivnostni urok, pa vendar:
vse to ti neumljivo ali umljivo le po poetični
zasnovi, morda molitvi,
kjer se spočne verjetnost,
da je bil Tlaloc to dopustil.*

*Sledí krvi
razkrile so se v našem cvetju –
tisto leto so vzcvete jablane,
poletja pa ni bilo,
tudi jeseni tožne ni bilo,
ostane le pomlad
zatisnjena v spomin
z muko in smrtjo
saj: ljubezen ni počitje, marveč je muka,
a tisto leto
in tista pomlad nikoli nista zdozorela
v slasteh jesenskega miru.*

bruna marija pertot: bodi pesem

tu natisnjene pesmi so iz pesniške zbirke z gornjim naslovom, ki je letos za veliko noč izšla pri mladiki v trstu

PESEM O PESMI

1. Misel išče.
Ujeta v rimo?
V mrežo ritmov,
harmonije?
Ne,
ujeta ni več ptica.
Išče
le prgišče tega,
kar dehti
kot zemlja
v dežju,
ko jasmín
in trta v cvetu.
Kakor vino
poezije.
- Ne.
Ujeta?
Samo zakleta:
v beli srh
obmorske zime
in ptic,
namakanih
v črnino.
- Ujeta v vse,
kar je še živo,
v to, kar more
še boleti,
v smrt
rodu samomorilca,
v pesem pevca,
ki mu peti
dano bo o njem
balado.
2. Človek
me imenuje
Muza.
Ljubi vse,
kar ga presega.
Sem njegovo
spremenjenje,
rojstvo, smrt,
prozornost vsega,
česar roka
se dotakne.
- Ustvaril si me
in rekel:
žena.
Ko pa se je
on prebudil,
na pogled
sva se vzljubila
in stopila
v raj med ptice.
On me vodil
je za roko
ter je vodi
rekel voda,
kamnu kamen,
roži roža.
Bil je sedmi
dan stvarjenja –
Ti si tisti čas
počival.
Vendar si se mi
nasmehnil
in si rekel:
bodi
Pesem.

MALA TAMARISKA

- Potišal je
jantarski somrak,
v zorano morje
potopljen.
Utihni,
mala tamariska,
ne šepetaj:
jesen jesen jesen.
- Glej,
meni nekaj
še ostane,
čeprav le strta
nota črička
(odmev poletja)
in kaplje sonca,
ki kane
v prazno,
ko odcvete dan.
Jesen.
Tako je prvokrat
v mahovju morja
zagorela.
- Ne toži,
mala črna ptica,
ne šepetaj:
zdaj grem, zdaj grem,
zdaj grem.
Ne vidiš?
Meni je lepo viseti
na edinem žarku
in biti srečen,
biti čriček
in drobna kaplja –
in biti človek.
- Biti večen.

Pesniška zbirka BODI PESEM tržaške pesnice BRUNE MARIJE PERTOT je sinila na dokaj razmršeno in zmegleno nebo slovenskega Parnasa teh let kot zvezda jasnica. Sredi poplave in kiča nepesniškega – žalostno razglašane ga za pesem – je iskreni poetični vzdih tega primorskega škrjančca v resnično upanje in vero, da »vremena Kranjcem bodo se zjasnile« – tudi na Parnasu, da, posebej na Parnasu. To zapišemo z iskrenim poklonilom in občudovanjem nad lepim vezilom, ki ga je slovenskemu žlahtnega verza žejnemu srcu namenila za letošnjo veliko noč tržaška revija Mladika, ki je zbirko založila.

Zbirka je zaokrožena umetniška celota 24 pesmi, razdeljena v štiri vsebinsko skoraj nezaznavno ločene šopke. Verz v njih je prost, sodobno ubran, z mnogimi asonancami, kar posebej dvigne dinamiko in pevnost zvočnega stavka. Izšla je v izredno prikupni skoraj žepni obliki v zares elegantni opremi Edvarda Žerjala. Natisnila jo je prav skrbno tiskarna Graphart.

Na notranji ovitkovi zapogi predstavlja pesnico z izredno toplino, pa hkrati z literarno zavzetostjo Zora Tavčar. V njenem kratkem, prefinjenem napisanem eseju o pesnici in njenem pesniškem svetu se nam odkrije Bruna Marija kot poet »krajinskih podob, požlahtnjenih s toplimi, senzibilnimi občutji.« Še skoraj dijakinja je pred dobrimi desetimi leti izdala prvo pesniško zbirko. Od takrat se je tiho in neopazno »oblikovala v močno profilirano pesniško osebnost,« ki je razširila pesniško motiviko, poglobila svoj umetniški izraz.

»Pesnica je mojstrica krajinskih podob...« je zapisala Zora Tavčar in nadaljuje: »To je obmorska pokrajina med kontovelskim in barkovljanskim portičem ter med robom planote...« Tu nekje je »nekoč davno ljudski pevec, zazrt daleč tja čez grljanski zaliv, ustvaril podobo slovenske Leppe Vide.« Ena glavnih odlik te poezije, kot je zapisala esejistka, »zasidranost v našem času in prostoru, a s tenkočutnim poslušom za preteklost... Pesničin svet je živ, razgiban, poln predmetnosti, barvit in sočen, zemski.« A pesnica zna prisluhniti tudi zadnjim vprašanjem. Je refleksivna, ne ostaja na površini, gre do srca. Ko prisluhneš tem prelepim utripom pesniškega toka v zbirki Bodi pesem, si zavestno osvojiš zatrditev: »Poseben čar dajejo tej sicer kultivirani poeziji sproščena neposrednost, pritaženi, žlahtni humor in zaupljivost. Iz nje diha vera, da je kljub vsemu vredno živeti...«

Ob izidu pesniške zbirke je poročevalec v tržaško-goriškem Novem listu zapisal, da je izid drobne knjige veliko kulturno dejanje; da je »ta knjiga pesmi tudi v povodnji pesniških zbirk nekaj izrednega, predvsem po svoji izvirnosti, po globini doživljanja in po barvitosti motivov, prav tako pa tudi zaradi plemenitega pesniškega izraza, ki naravnost preseneča.« In dodaja: »Čisto stvarno se lahko reče, da je to ena najboljših slovenskih pesniških zbirk zadnjega desetletja, če ne vsega poveljnega časa, in da imamo Slovenci v Brunu Mariji Pertot spet odlično pesnico.«

Te besede v celoti podpisemo, ko iskreno pozdravljamo najnovejšo slovensko pesniško stvaritev. Naše najboljše želje pesnici Brunu Mariji in založbi Mladike.

V soboto 30. avgusta zvečer je bila slovesno odprta v Slovenski hiši v Buenos Airesu razstava najnovejših olj akademske slikarke BARE REMEC, poimenovana ARGENTINSKI SEVER IN JUG II.

Kot je izid nove kvalitetne knjige v zdomstvu dogodek, vsak umetniški koncertni nastop dosežek ustvarjalne moči zdomskega umetnika, vsaka zares gledališka predstava izkaz žlahtnenja slovenske besede in gledališke misli sredi kozmopolitskega tujstva, je tudi vsaka res vredna likovna razstava v zdomstvu praznik, mimo katerega duhovnih vrednot in slovenskih umetniških stvaritev žejni Slovenec na tujem ne more. Da je trditev resnična, je pokazala presežljiva velika udeležba prijateljev in občudovalcev Barine umetnosti, ki so s svojo prisotnostjo počastili izredni dogodek v slovenskem kulturnem žitju. Mirno zatrdimo, da sta v vseh enaindvajsetih letih Kulturne akcije tolikšno množstvo gostov privabili samo še dve veliki zdomski razstavi: razstava Slovenskega krajina na 1. umetniškem večeru SKA 1954, pa skoraj za njo razstava Meštrovičevih risb in manjših skulptur. Ta ugotovitev naj je v zadoščenju ne le prireditelju, ki je Slovenska kulturna akcija, marveč tudi slikarki BARI REMEC, ki je s tolikšno ljubeznijo predstavila svoje najnovejše stvaritve.

Ni kritičen zapis o razstavljenih delih ta kronika. Je le pripis v anale velikih dogodkov v življenju Kulturne akcije in kulturnega življenja slovenskega zdomstva sploh. Najnovejša Barina razstava je pomemben mejnik v umetniški dejavnosti Slovencev v svetu. Razstavo po umetniški višini razstavljenih olj, po presenetljivi bogatiji barvnega kolorita, po drznosti ustvarjalnega izraza, izrednosti zunanje oblike, po globinski poduhovljenosti slikarskega domišljiskega sveta, pa tudi po vsebinski dinamiki zavestno uvrščamo med največ in najvišje, kar je Kulturna akcija v teh enaindvajsetih letih življenja sploh nudila, ne samo v likovnem ustvarjalnem izrazu, marveč v svoji umetniški pojavnosti.

Razstavo je ob osmih zvečer odprl vodja likovnega odseka Slovenske kulturne akcije arh. Jure Vombergar s temi besedami:

SLIKARKA je dala razstavi naslov Argentinski sever in jug II. Se pravi: je nadaljevanje tematike, ki jo je prikazala pred tremi leti. Gre za predstavo indijanskega sveta, ki ima še zelo malo stika s civilizacijo. V slikah zaznamo tri glavne motive: življenje Indijancev danes v dekadenci in revščini. Narava ki jih obdaja: na jugu in na severu pušča, neprijazna, nerodovitna zemlja; na severu pripekajoče sonce, ki požge vse zelenje, da ostane le trnje, pesek in kamenje; na jugu pa veter in mraz; v takšni prirodi se Indijanec ubija za vsakdanji obstoj. Tretji motiv pa religiozna simbolika predkolumbovske Amerike.

Prav ta tematika zadnja leta predvsem zanima slikarko. Na tej razstavi je zastopana v večini.

Slikarka v Buenos Airesu sploh ne slika. Pravi, da nima prostora. Rekel pa bi, da dejansko ne najde inspiracije za slikanje v vlemestu. Njen način slikanja, njena duhovnost sta bližji indijanskemu svetu. Zato se zateka tja. Ta svet ji nudi motive, inspirira njene kompozicije in barve.

Simbioza indijanske motivike in duhovnosti ter obenem Barinega čustvovanja in slikarske izraznosti je nesporno dejstvo. Slikarka je našla svoj svet, s katerim se identificira, v katerem rada živi kot človek in kot umetnica. Prepričan sem, da bo tu ostala, in me-

nim, da bomo čez leto, dve spet lahko občudovali njene podobe iz tega sveta.

Njena likovna izraznost ni nikoli abstraktna v smislu zgolj geometričnih likov na platnu. Njena motivika je konkretna in jo zlahka razbereš: Indijanci, kompozicije hiš v naravi, gozd, živali, rože, kaktusi. V religiozni indijanski simboliki pa žabe, kače, ptiči. Vse to pa seveda ni kakšen realizem v fotografskem smislu, temveč poduhovljen realizem slikarja, ki se je ves vživel v življenje in čustvovanje Indijancev. Bara tudi raziskuje: prebira ikonografsko bibliografijo indijanskih likovnih stvaritev; tudi sama razkopava na terenu in odkriva. Indijanci ji pomagajo pri nabiranju poslikanih in graviranih kamnov, kosti, keramike.

Bara Remec je verjetno najbolj svojska umetnica v Kulturni akciji in prav gotovo njena najvišja umetniška osebnost.

Po Vombergarjevih predstavitvenih besedah smo doživeli izredno svež, nenavadno izviren, spretno improviziran audiovizual – razstavi v logično dopolnilo – ki ga je pripravila slikarka. V barvnih diapozitivih so se nam razkrivali kraji in ljudje njenega umetniškega ustvarjanja; izvirni posnetki na magnetofonskem traku pa so ustvarili slušno ozračje indijanske govornice, pesmi, folklor. Slikarka nam je znala vidno in slušno približati v zaokroženi obliki ves svoj svet skal, bodičja, kamenja, izkopanin hkrati s poslednjimi predstavniki nekoč mogočnih, danes odmirajočih indijanskih rodov. Ves ta nepričakovani uvod, ki so ga udeleženci nagradili z iskrenim aplavzom, je posvetil s posebno doživetveno lučjo v 34 večjih in manjših olj na razstavi. Gostje so se na razstavnem prostoru pri ogledovanju podob in v prijateljskih pogovorih o Barini umetnosti zadržali do desete in čez. Slikarki, ki je bila ves čas prisotna, so se zahvalili z iskrenim priznanjem za veliko in globoko doživetje. Umetnica je udeležence iznajdljivo obdarovala z drobnimi lastnimi umetniškimi izdelki kamenja, kosti, drevesne skorje, keramike. Pozornost za pozornost: slovenski umetnik je rojaku za priznanje iskreno hvaležen. V velikem svetu še dvakrat hvaležen.

Prireditelji so za razstavo pripravili tudi ličen štiristranski katalog razstavljenih olj, ki jih je slikarka takole nazvala po vrstnem redu: 1. Zemlja (slikano v Tilkari na arg. severu); 2. Gozd (slikano v Bariločah na jugu); 3. do 18. Živali iz predzgodovinske kulture; 19. Koljas v plavem (Tilkara); 20. Lobanja in kamenje (Tilkara); 21. Stari Araukanci (Bariloče); 22. Živi in mrtvi (Pampa); 23. Jesen (Tilkara); 24. Zatišje (Tilkara); 25. Kaktusovo cvetje; 26. Kompozicija; 27. Lesene figure v rjavem (Bariloče); 28. Figure na belem (Bariloče); 29. Borov gozd s figurami (Bariloče); 30. Tilkara v transparentni luči; 31. Kolja (Tilkara); 32. Araukanca danes (Bariloče); 33. Koljas v temnem (Tilkara); 34. Rože.

Za kroniko bodi povedano tudi, da je bil začetni večer razstave zapisan tudi kot letošnji 3. kulturni večer. Razstava, katere tehnično plat sta prizadevno in z veliko iznajdljivostjo po slikarkinih navodilih na rame vzela vodja likovnega odseka arh. Jure Vombergar in vodja gledališkega Lojze Rezelj, je odprta do vključno sobote 13. septembra v gornji dvorani Slovenske hiše v Buenos Airesu, vsak večer od osmih do desetih, obe nedelji pa od enajstih do poldne do osmih zvečer. Slikarka bo s pojasnili vsak večer obiskovalcem na voljo.

m t

(Kritično poročilo o razstavi bomo objavili v prihodnjem Glasu.)

5. kulturni večer

20. septembra 1975 ob osmih

v gornji dvorani slovenske hiše

pripravila sta ga literarni

in gledališki odsek

pesnik IVAN HRIBOVŠEK

OB 30-LETNICI SMRTI

z uvodno besedo France Papež; z esejem o Hribovškovi poeziji Vladimir Kos; o Jožetu Javoršku in dveh Hribovškovih pismih iz Vetrinja dr. Tine Debeljak
članice in člani gledališkega odseka z recitacijo

frido beznik

Sredi leta 1939, na samem pragu druge velike vojne, je Gallimard v Parizu na svetlo dal libreto dramskega oratorija JEANNE D'ARC AU BÜCHER – JEANNE D'ARC NA GRMADI. Napisal ga je bil PAUL CLAUDEL za muzikalno stvaritev z istim imenom, ki jo je oskrbel švicarsko-francoski skladatelj ARTHUR HONEGGER. V mestnem gledališču v Orleansu je oratorij doživel svoj krst 6. maja 1969: uprizorila ga je slovita igralka in režiserka tistih časov Ida Rubinstein. Poslej je v vrhu repertoarja največjih opernih gledališč na svetu. V Buenos Airesu ga je Teatro Colón v različnih sezonah od 1948 že šestkrat uvrstil v spored. 1974 smo ga gledali kot prvo predstavo majnika meseca.

Ni nam znano, da bi bil Claudelov libreto za ta dramski oratorij kje uprizorjen brez obveznega glasbenega okvira Honeggerjeve muzike, dasi je dramatično tehnično in vsebinsko dognah tekst, v celoti prežet z neubranljivim čarom Claudelove poetične besede. Zato je toliko bolj veljalo pozdraviti poskus, ki ga je za lanski božič pripravil FRIDO BEZNIK, redni član v gledališkem odseku Kulturne akcije, ko je s slovensko mladino v obrobem mestu San Justo (Veliki Buenos Aires) na improviziranem odru v tamkajšnjem Slovenskem domu 21. in 22. decembra 1974 uprizoril ob številni udeležbi Claudelov oratorijski libreto brez glasbe, v slogu prave gledališke predstave, s solisti in govornimi zbori. Predstava je v polno uspela: mladina se je po nji seznanila z enim največjih poetov in dramatikov naših dni; občinstvo je doživelo veliko duhovno poglobitev in občuteno osebno zavzetost ob mladem, izredno resnem ustvarjalnem naponu. S tem zapisom Beznikovo predstavo vključujemo v anale prizadevanj in stvaritev rednih članov Kulturne akcije, četudi uprizoritev ni bila v okviru gledališkega odseka; jo pa kot samostojno stvaritev s sicer nepoklicnimi nastopajočimi, a s profesionalno zastavljeno verzijo v zamisli, režiji in sceničnem okviru štejemo med resne

Jeanne D'Arc na grmadi; ob njej Frère Dominique

stvaritve našega izredno aktivnega člana. O Fridu Bezniku, ki je v igralka in režiserja zrasel ob Nikolaju Jeločniku v Kulturni akciji – kdo se ne zmisli dolge vrste gledaliških postav, ki jih je ustvaril v teh šestnajstih letih, kar pri SKA aktivno dela? – bomo v Glasu v eni bližnjih števil objavili daljši pogovor, ki bo pokazal njegov igralski in gledališki svet in opozoril na njegova snovanja.

V ilustracijo posredujemo fotografski posnetek z Beznikove uprizoritve Claudelove Jeanne D'Arc na grmadi.

france gorše

se je oglasil s pismom uredniku Glasa. Sporoča, da je 4. julija letos na svojem domu v Svečah v Rožu na Koroškem pred številnimi gosti odprl v prenovljenem starem skednju lastno umetniško galerijo. Za to priložnost je vse svoje plastike, ki jih je dotlej razstavljal v Kortah, prepeljal v Sveče. Tu je zdaj zbran celoten kiparjev opus koroških let, kolikor seveda ni v zasebnih zbirkah, pa po cerkvah in samostanih ter muzejih doma in po svetu. Pojav Goršetove likovne galerije v Svečah je pobudil tudi pozornost avstrijskega časopisja, ki je o pomembni prisotnosti svetovno priznanega slovenskega umetnika na Koroškem toplo pisalo.

Novembra – tako piše kipar – bo še ves mladenič pri 78. križih poletel v Kanado, kjer mora skončati neko že začeto delo.

mendoški odmev o predstavi rozmanove drame

Buenosaireški slovenski tehnik Svobodna Slovenija je 7. avgusta letos natisnil poročilo o predstavi Branka Rozmana drame ČLOVEK, KI JE UBIL BOGA. Kot smo poročali že v avgustovem Glasu, je predstavo pripravil gledališki odsek Kulturne akcije v okviru Društva Slovencev v Mendozi kot počastitev 30-letnice vetrinjske tragedije. Predstava je bila v nedeljo, 13. julija 1975. Poročevalec Bb je v Svobodno Slovenijo med drugim zapisal:

»Zdi se, da je bilo to Rozmanovo delo zelo umestno za priložnost tridesetletnice. Priklicalo je nam starejšim, ki smo tisto dobo živeli in trpeli doma, vse dogodke; našim mlajšim, že tukaj v novi domovini rojenim, pa je bilo živa slika, pristen prikaz silnic, ki so vodile divjanje rdeče revolucije in njene Osvobodilne fronte doma.

Igro je pripravil za oder režiser Rudi Hirschegger, član gledališkega odseka Slovenske kulturne akcije. Sodelovala sta tudi dva člana gledališkega odseka iz Buenos Airesa, Nikolaj Jeločnik in Frido Beznik.

Glavno osebo Mata je predstavil Beznik. Igral je vseskozi prepričevalno, vse do očiščenja tik pred zadnjim izdihom. Igro je držal v napetosti in rasti preko kulminacije ob srečanju s partizanskim vodjo Lukom po umoru, do konca.

Njemu ob strani je predstavila partizansko terenko Vlasto

božidar ted kramolc

je od 15. julija do 8. avgusta letos spet razstavljal svoja slikarska dela. Tokrat na univerzi v Torontu. V razstavo je naš redni član slikar Kramolc uvrstil 9 olj in 17 pastelov, ki pričajo o njemu tako priljubljeni tematiki rož in krajine. To nam je na kratko sporočil, ko nam je posredoval tudi katalog razstave. Poskrbeli bomo za objavo najnovejših fotografij s te razstave, brž ko nam jih bo slikar poslal. Božidarju Kramolcu ob pomembnem umetniškem dogodku iskreno čestitamo!

gdč. Anica Grintal. Morda je bila vloga za njen osebni značaj nekoliko trši oreh. Dva momenta, ki jo vežeta na Mata: najprej naloga, ki jo mora v vsej neizogibnosti izvršiti z njim v službi OF, potem pa osebni ljubezenski odnosi, ki jih živi z Matom še izpred udinjanja Osvobodilni fronti. Odigrala je svojo vlogo z doživetostjo. Morda ji je bila teža vloge zaznavna za kak hip v nemih prizorih.

Partizanskega vodjo Luko je postavil na oder Nikolaj Jeločnik. Prepričal je in držal igro v nepopustljivi napetosti.

Komandant vaše straže Lap je našel v Janezu štirnu zadovoljivega interpreta. Videli smo v njem odločnega borca za pravico in proti nasilju; pa blagočutečega značajnika ob strani tragično umirajočega prijatelja.

Režiser Rudi Hirschegger je dal igri življenjsko silo in napon v rasti dejanja ter izdelavo posameznih vlog in posameznosti v dogajanju na odru, kar je približal življenjski resničnosti.

Zelo posrečeno so bile za oba simultana prizora izrabljene skromne dimenzije mendoškega odra; prav tako je bila v potankosti izdelana scena, ki jo je zamislil arh. Božidar Bajuk, tudi član gledališkega odseka Kulturne akcije.

Predstava je močno vplivala in pritegnila k sodoživljanju vse, ki so napolnili dvorano.◀

lilije, oblaki, veter, veter...

1

Oranžne gorske lilije
cvetó v nasip poletje.
Le jarek s praznim srčecem
sprejema razodetje.

Oblakov kroglast sladoled
tali se v pladnju svoda
Drevesa tko zeleni svet –
boš vzel si čipke vhoda?

Le veter pije dna kantine
in včasih k barkam tava.
Ga muči znova star spomin?
V kak grob zagrebla rana?

2

Oranžne gorske lilije
nasipu odcvetijo.
Le jarek s praznim srčecem
spoznal je melodijo.

Oblakov kroglast sladoled
stali se s pladnja svoda.
Dreves iztkan zeleni svet
drhti od lukenj vboda.

Le veter pije dna kantine
in večkrat k barkam tava.
Zares ga muči star spomin:
čez kri razrasla trava.

Japonske gorske lilije se oranžne barve in jih vsajajo
tu in tam ob železniških progah vročega Tokija. Morje
je zmeraj blizu, le da ga zakrivajo skladišča in druge
naprave. Poleti je v temnih krčmah prijetno hladno.
A pesem poje tudi o poletju Slovenije pred tridesetimi
leti...

o nas pišejo

O nedavnem 3. zvezku lanskega XIV. letnika Meddobja je
24. julija letos tržaško-goriški tednik Novi list prinesel
daljše kritično poročilo, ki ga je podpisal f.j. Iz recenzije
povzemamo:

V roke smo dobili novo, tretjo številko 14. letnika revije
Meddobje, ki jo izdaja Slovenska kulturna akcija v Buenos
Airesu, ureja pa jo pesnik France Papež. Revija izhaja
štirikrat na leto.

Na uvodnem mestu je objavljena pesem v španščini Ellos,
ki je posvečena svobodi in tistim, ki so si izbrali zaradi
nje za svojo usodo begunstvo.

Pod skupnim naslovom Drobná proza sledijo nato tri
kratke zgodbe Vinka Beličiča, polne tiste domačnosti in-
timnosti in hkrati občutljivosti za čas in usodo, ki sta
značilni za tega našega pesnika in pisatelja. Zgodbe pa
prevevata tudi humor in ironija, kar je danes redka pisa-
teljska odlika, vsaj pri Slovencih. V prvi, ki ima naslov
Sneg, obuja občutje zimskega dneva, ki mu je prav sneg
dal svojski blišč in pomen. V zgodbi Suplentov negativno
se ponorčuje iz usode suplentov na tržaških slovenskih
srednjih šolah, ki morajo vsako leto na novo opraviti vso
formalno proceduro, da lahko dobijo službo za leto dni,
predvsem pa seveda zdravstveni pregled. V tretji zgodbi
pod naslovom Na balkonu pa v zgoščenih oblikah, a sproščenem
slogu obravnava v obliki pogovora s prijateljem od onstran
meje našo usodo oziroma usodo našega naroda in sedanjega
rodu.

Lev Detela je zastopan s simbolično-surrealistično novelo
Visoka politika. Objavil pa je tudi ciklus pesmi Kralj iz
senc.

srce v oseki

Z oseko srca je kot v našem zalivu.
Naenkrat ugasnejo morski kristali.
Prej skrite živali na blatu ležijo
in dno trepetajo pod prozornostjo trav.

In včasih še veter odpluje v obzorje.
Le hlad zapuščenosti s skalami diha
in kljuni galebov si trgajo koljo.
Od barv na vedrini ostane le krik.

Bom skušal kot blato smehljati se trnom,
z živalmi votlinico sence doseči –
dotlej, da se morje z globino povrne
in zvezdice padejo v prazno srce.

P. S. Naj dobrohotni bravec še enkrat izgovori gornjo pesem, da
se lahko spomni tudi sodelavcev SKA, ki brez časti sedanje Slovenije
in brez njenega denarja ustvarjajo v oseki tujine.

iz albuma v album svetle barve

Sem shranil Vaš nasvet. V najdaljši tul spomina.
Odkrito: hvala Vam! Za dar zanimanja.
Ne bom si mešal v čaj abstraktnih saharinov
Jutri, gospodična! Danes – oprostite
fndiko srca.

Pesem se nanaša na ljubeznivo pismo gdč. S. F., ki
me je blagovolila spomniti na mojo staro bolezen ab-
straktnosti. Zares: še enkrat hvala!

Vladimir Kos.

Tudi Vladimir Kos je prispeval ciklus pesmi pod naslovom
Tri kantate za veliki teden. (Kritik ponatisne dvanaest ver-
zov iz teh pesmi. – op. Glasa)

Poleg tega prinaša revija še eno pesem Branka Rebozova
in dve pesmi Karla Rakovca. V njej najdemo tudi drugo
dejanje komedije Koktajl angleškega pesnika T. S. Eliota
v prevodu Franceta Papeža.

Aktualen in zanimiv je esej že rajnega Alfonza Čuka
O človeški napadalnosti. Tine Debeljak je objavil prevod
uvoda v ep Luzitanci oziroma Luzijada pesnika Luisa de
Camoensa in prispeval tudi esej o tej veliki pesnitvi. V
rubriki Obletnice je objavil France Papež 24 tez, ki vse-
bujejo temeljna načela in glavne postavke filozofskega nau-
ka Tomaža Akvinskega. Umetniška priloga prikazuje črno-
bele reprodukcije treh slik Milana Volovška.

PROSIMO, POPRAVITE!

V letošnjem avgustovem Glasu smo v kroniki o dramatik
Branka Rozmana naleteli na nekatere netočnosti, ki jih po-
pravljamo:

Prva Rozmanova drama Roka za steno je svoj krst doživela
6. in 7. aprila 1957 na odru kolegija Santa Rosa v Buenos
Airesu (ne leta 1956, kot stoji v Glasu); Diega Fabbrija
Freiskavo v Rozmanovem prevodu je gledališki odsek SKA upri-
zoril prav tam 26. in 27. oktobra, pa 2. novembra 1957 (ne
oktobra 1959, kot stoji v Glasu). Na tržaškem radiu je slo-
venska radijska igralska družina izvajala leta 1958 Roko
za steno; leta 1965 pa Obsodili so Kristusa. Drame Človek,
ki je ubil Boga v Trstu niso izvajali.

LETOŠNJA DRAGA

Tradicionalni vsakoletni študijski dnevi slovenskih izobražencev v Dragi pri Trstu, ki jih prireja tržaško Društvo slovenskih izobražencev, bodo letos doživeli pomemben jubilej: so že deseti študijski zbor. Tej obletnici in tridesetletnici osvoboditve Primorske in Goriške izpod fašizma in nacizma so posvečeni. Zborovalci bodo letos razpravljali 6. in 7. septembra po temle redu:

V soboto, 6. septembra, slovesen začetek ob Desetletnici Drage z uvodnim koncertom in predavanjem kanonika dr. R. Lešnika iz Ljubljane o temi Demografska slika slovenske družine danes in jutri.

V nedeljo, 7. septembra, bo po skupni maši s pridigo dr. Rudolf Klinec iz Gorice govoril Kako je duhovščina pripravljala osvoboditev slovenskega naroda na Primorskem. Za njim bo o Organiziranem odporu slovenskega ljudstva na Primorskem predaval dr. Albert Rejec iz Ljubljane. Popoldne bo govoril o Potrošništvu - rakasti rani naše družbe I. Gregorič iz Postojne. Sklenil pa bo zborovanje prodekan teološke fakultete v Ljubljani dr. Franc Rode CM, ki bo govoril o življenjski sili in notranji moči slovenskega naroda.

O pomembnem slovenskem izobraženskem shodu ob slovenskem morju bomo še poročali.

dokumenti

(Nadaljevanje)

2. VOJNA S KITAJSKO

UPAM, da ne boste ponovili napak mnogih svetovnih voditeljev pred vami: vi se ne zanašate na bliskovito vojno, ki bi prinesla zmago. Nasproti nam stoji - skoraj MILIJARDNA dežela, kakršna ni še v niti eni vojni svetovne zgodovine nastopila. Njeno prebivalstvo očitno še ni od leta 1949 sem izgubilo svoje prvobitne izredne ljubezni do dela - večje od naše sedanje - svoje upornosti, ubogljivosti v gotovem objemu totalitarnega sistema, prav nič manj popustljivega od našega. Njena armada in njeno prebivalstvo se ne bosta z zahodno razumnostjo predali v masah, ko bosta obkroženi ali podjarmljeni. Vsak vojak in vsak civilist se bo bojeval do zadnjega naboja in do zadnjega diha. Zaveznika v tisti vojni ne bo, vsekakor ne tako velikega, kot je Indija. Jedrnega orožja gotovo ne boste začeli uporabljati najprej vi - to bi bilo popolnoma nepopravljivo z vidika dobrega imena, ki ga ne morete pustiti v nemar, pa tudi s praktične strani bi to nikakor ne prineslo hitre zmage. Tem manj ga bo začela uporabljati nasprotna stran, ki je v tem šibkejša. (Sploh se zna človeštvo na srečo zase, iz golega nagona po samoohranitvi obdržati na skrajnem robu prepada. Tako si ni upal po prvi svetovni vojni nihče uporabljati kemičnega orožja, tako se ne bo po drugi, po mojem mnenju, nihče zatekal k jedrnemu. Potemtakem je vse današnje razdeljalno prekomerno grmadenje nesmiselno, samo v uteho iznajditeljem in generalom, je le težka usoda tistih, ki so se odločili biti v najbolj sprednji vrsti jedrnih držav. To grmadenje orožja ne bo nikdar k pridru, ob začetku spora pa bo že zastarelo.)

Čisto običajna vojna pa bo najdaljša in najbolj krvava od vseh vojn človeštva. Podobna bo vsaj vietnamski (katere bo v marsičem enaka), nikakor ne bo krajša ko deset do petnajst let in se bo odigrala ravno tako, skoraj po istih pravilih, kot jih je napisal Amalrik, ki je bil zato poslan v smrt, namesto da bi ga povabili med ožje strokovnjake. Če je v prvi svetovni vojni Rusija izgubila skoraj poldrugi milijon ljudi, v drugi pa (po Hruščovovih podatkih) dvajset milijonov, nas vojna s Kitajsko ne bo stala manj kot šestdeset milijonov glav - in, kakor je to vedno pri vojnah, najboljših glav; vsi najboljši, najbolj pošteti, tam gotovo padejo. Če govorimo o ruskem narodu - bo izravana zadnja naša korenina, izvršilo se bo njegovo

LITERARNI NATEČAJ

MLADIKA je razpisala že IV. literarni natečaj za izvirno neobjavljeno črtno ali novelo. Na voljo je pet nagrad: po 50.000, 30.000 in tri enake po 15.000 lir. Ocenjevalna komisija je ista. Rokopise je treba poslati na uredništvo Mladike (Donizetti 3-I, 34133 Trst) priporočeno v dveh tipkanih izvodih do 15. decembra 1975. Nagrade pa bodo spet razglasili februarja 1976 za Prešernov dan.

Profesor Martin Jevnikar, tudi redni član Kulturne akcije, je zapustil univerzo v Padovi. Poslej bo poučeval le na univerzi v Vidmu.

Pisatelja Alojza Rebule znani esej Krščanska avantura je pobudil pozornost v avstrijskem kulturnem prostoru. Katoliški dnevnik Die Furche, ki izhaja na Dunaju, je tržaškemu pisatelju posvetil celo stran, kjer posebej razpravlja o omenjenem eseju. - V letošnji junijsko-julijski številki Mladike je natisnjen intervju s pisateljem Rebulo ob izidu njegovega italijanskega prevoda Edvarda Kocbeka partizanskega dnevnika Tovaršija, ki je izšel pri italijanski katoliški esejistični založbi Jaca Book, v Milanu, za letošnji maj. Nekatera pomembna Rebulova zaznanja o Kocbekovem dnevniku in sploh o prevajanju slovenskih literarnih del v tuje jezike bomo ponatisnili v prihodnjem Glasu.

aleksander solženicyn:

odprto pismo voditeljem sovjetske zveze

zadnje uničenje, ki se je začelo v 17. stoletju z uničenjem staroobredcev*, potem po Petru, potem ne samo enkrat, o čemer ne bom govoril v tem pismu, sedaj bo pa dokončno. Po tej vojni bo ruski narod dejansko prenehal na planetu obstajati. In že samo to edino bi pomenilo popolno izgubo te vojne, brez ozira na vse njene ostale posledice (v mnogočem nevesele, med drugim tudi za vašo oblast, kot boste razumeli). Človeku poka srce: predstavljati si, kako koraka in se vozi proč naša mladina in vsi najboljše srednjih let, da pomrjejo v vojni, no, v kakšni? - v IDEOLOŠKI in za kaj? - predvsem za mrtvo ideologijo. Mislim, da niste niti vi sposobni, vzeti nase tako strašno odgovornost!

Boleče sočutje zbujajo tudi navadni Kitajci - kajti ti bodo najbolj bedne žrtve te vojne; nahajajo se v tako stisnjenem položaju, da ne le, da ne morejo spremeniti svoje usode ali se vsaj o njej razgovarjati, marveč ne morejo niti z ušesi migniti.

Glejte, ta pogubna bodočnost, po hitrici približevanja ne zelo oddaljena, lega kot breme na nas, današnje - na tiste, ki imajo oblast in moč vplivanja, in na tiste, ki imajo le glas, da povedo: Te vojne sploh ne sme biti, DO TE VOJNE SPLOH NE SME PRITI! Ne smemo si zastaviti naloge, zmagati v tej vojni, kajti nihče je ne more dobiti, marveč - IZOGNITI SE JI!

Zdi se mi, da vidim tako pot. In zato sem se odločil danes za to pismo.

Kakšni vzroki vodijo k tej vojni? Drugi vzrok je močni pritisk milijardne Kitajske na naše, do danes še neobdelane sibirskie pokrajine - ne samo na tisti pas, za katerega teče po starih pogodbah prepir, marveč za vso Sibirijo, katere se naše roke v naglici velikih družbenih in celo vesoljskih sprememb niso dotaknile - in ta pritisk bo z rastojo splošne prenaselitve Zemlje naraščal. Vendar: prvi vzrok grozeče vojne, veliko bolj oster, glaven in brezizhoden, je - IDEOLOŠKI. Ne smemo se čuditi: v vsej zgodovini ni bilo bolj krutih vojn in medsebojnih sporov, kot so bile tiste, ki so vznikle iz ideoloških nesoglasij (med njimi, na žalost, tudi verske). Glejte, že petnajst let teče med vami in voditelji Kitajske spor o tem, kdo pravilno

* Nikonove reforme cerkvenih obredov vsi ruski pravoslavci niso sprejeli, zato je prišlo do razkola in preganjanja. (Op. prevajalca)

razume, razlaga in naprej razvija očete Naprednega Svetovnega Nazora. In poleg ostrega spora na državni ravni, in bolj zagrizeno kot to, narašča tisto celotno tekmovanje, domišljanje, kdo razlaga komunistični nauk v pravem smislu in kdo naj vodi po njem za seboj vse narode sveta.

In kako si vi to predstavljate? – Vojna bo izruhnila in obe vojskujoči se stranki bosta ponesli kar tako na svojih praporih čistost svoje ideologije? In šestdeset milijonov naših sorojakov se bo dalo ubiti za to, ker je edina zveličavna resnica napisana ravno na strani 533 nekega leninskega zvezka in ne na strani 355, kot trdi naš nasprotnik? Mar bodo samo najbolj, najbolj prvi padli iz tega vzroka...

Ko se je začela vojna s Hitlerjem, ni Stalin, ki je pri vojni pripravi toliko stvari zanemarlil in pokvaril, zanemarlil te, ideološke strani. In čeprav so se zdele ideološke osnove za tisto vojno bolj nedvomne, kot za to, ki vas čaka – vojno je vodil proti ideologiji, na zunaj točno nasprotni – ni Stalin vse od prvih dni vojne gradil na zginelem, pokvarjenem stebru ideologije, marveč je tega razumno zavrgel, skoraj prenehal spominjati nanj in razvil stari ruski prapor, deloma celo pravoslavno cerkveno zastavo – in zmagali smo! (Samo proti koncu vojne in po zmagi smo spet potegnili iz naftalina Napredno Učenje.)

Ali res mislite, da ne boste morali VI ob spopadu bližnjih, mejnih ideologij, ki se razhajata samo v odtenkih, narediti iste preusmeritve? Vendar bo pozno, v vojni napetosti – še posebno težko.

Koliko bolj pametno je, ta rešilni preobrat že danes storiti! Če je že neizbežen zaradi vojne, ali ni potem bolj pametno, storiti ga o pravem času – DA SE SPLOH NE BI VOJSKOVALI?!

Prepustite njim to ideologijo! Naj se kitajski voditelji ponašajo z njo kratek čas. In naj si zato nalagajo vso vrečo neizpolnjenih mednarodnih obveznosti in vzdihujejo in za seboj vlečejo in vzgajajo človeštvo in objokujejo vso nesmiselno ekonomsko pomoč, en milijon na dan samo Kubi, in podpirajo teroriste in partizane južnih kontinentov!

Odpadla bo glavna, ostra točka spora med nami in njimi, odpadla bo množica točk današnjega tekmovanja in spopadov na vsem svetu – in vojni spor se bo zelo odmaknil, lahko, da ga sploh nikdar ne bo.

Poglejmo brez predsodkov: temni vihar NAPREDNE IDEOLOGIJE je zavel k nam konec prejšnjega stoletja z Zahoda, dovolj izmučil in razdejal našo dušo – in če se sedaj sam od sebe pomika dalje na Vzhod – pustimo ga, naj se pomika, ne ovirajte ga! (To ne pomeni, da želim Kitajski duhovni pogin. Mislim, da bo naš narod od te bolezni kmalu ozdravljen in sčasoma tudi kitajski – upam, da ne bo prepozno, da mu bo uspelo rešiti svojo deželo in obvarovati človeštvo. Vendar je pri nas po vsem, kar smo prestali, sedaj na pretek skrbi – kako rešiti naš narod.)

Če odpade ideološki spor – sovjetsko-kitajske vojne skoraj gotovo sploh ne bo. Če pa v daljni bodočnosti ta le bo, bo zares obrambna, zares domoljubna. Konec dvajsetega stoletja ne moremo odstopiti sibirskega ozemlja, o tem ni dvoma. A oddati ideologijo – to bi bilo nam samo v olajšanje in ozdravljenje!

OPOZORILO BRAVCEM

Prihodnji GLAS SKA bo izšel kot dvojna številka na 16 straneh v drugi polovici novembra, zaradi odsotnosti urednika.

izšli sta prvi dve knjigi jubilejnega dveletja

marijan marolt jože petkovšek

življenjepisna povest

uvodno besedo o slikarju jožetu petkovšku
in esej o marijanu maroltu umetnostnem
zgodovinarju v domovini je napisal
univ. profesor dr. rajko ložar

monografijo o marijanu maroltu človeku
in kulturnem delavcu v zdomstvu je napisal
univ. prof. dr. tine debeljak

čez 300 strani v knjigi pestré fotografije
Petkovškovih olj in slike iz Maroltovega življenja
ovoj za knjigo je zamislil slikar andrej makej

prodajna cena v argentini: vezana knjiga 120 pesov,
broširana 90 pesov; drugje po 5 in 4 dolarje

france kunstelj butara

novele in črtice

uredil in spremno besedo napisal
univ. prof. dr. tine debeljak

ovitek je zarisal slikar
ivan bukovec

prodajna cena v argentini: vezana knjiga 100 pesov,
broširana 80 pesov; drugje po 4 in 3 dolarje

ROJAKI! VAŠA GMOTNA OPORA SLOVENSKI
KULTURNI AKCIJI BO DOKAZ VAŠE LJUBEZNI
DO SLOVENSKE KULTURE V SVOBODI!

CORREO ARGENTINO Suc. 6 y 7 (B)	TARIFA REDUCIDA CONCESION 6228
	R. P. I. 1209421

GLAS je glasilo Slovenske kulturne akcije. Izide dvanaestkrat na leto. Ureja ga Nikolaj Jeločnik, Zapiola 1723, I D, Buenos Aires, Argentina. Tiska ga Editorial Baraga SRL, Pedernera 3253, Bs. Aires, Argentina. Vsa nakazila na ime Ladislav Lenček CM, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.
* Editor responsable Slovenska kulturna akcija (Acción Cultural Eslovena), Valentín Debeljak, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina. * Za podpisane članke odgovarja avtor.